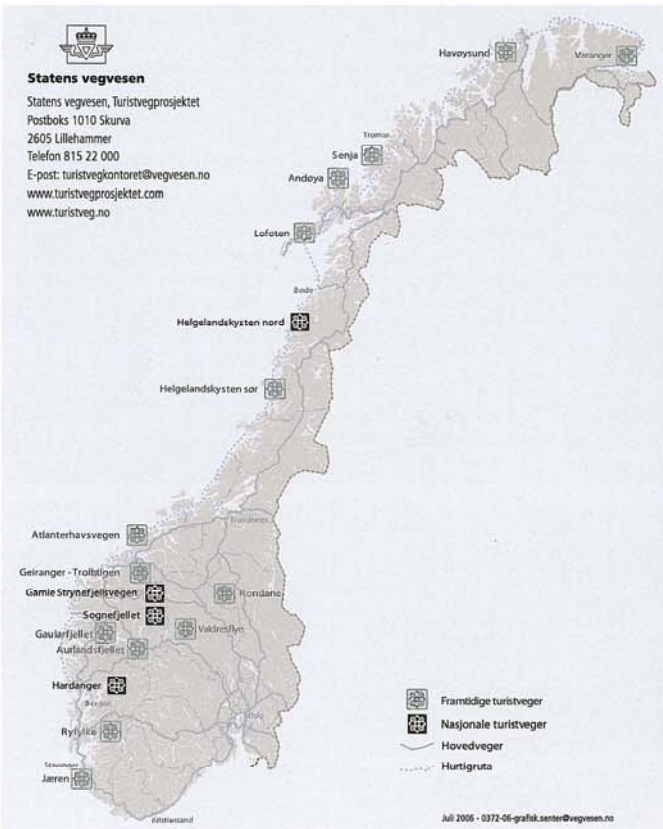

Nasjonale Turistveger. Turistvegprosjektet – et felles løft-

Statens vegvesen
Statens vegvesen, Turistvegprosjektet
Postboks 1010 Skurva
2605 Lillehammer
Telefon 815 22 000
E-post: turistvegkontoret@vegvesen.no
www.turistvegprosjektet.com
www.turistveg.no

Statens vegvesen
Juli 2006 - 0372-06-grafisk.senter@vegvesen.no

Nasjonale turistvegar – eit løft for næringslivet i distrikta

Reiselivsprosjektet og Turistvegprosjektet. Det første eit fireårig prøveprosjekt som starta i 1994, det siste ei målretta satsing frå 1999. Innan 2015 skal dei fire prøvestrekningane som fekk status som Nasjonale turistvegar i 1997 vidareforedlast og få selskap av fjorten nye strekningar. Oppdraget er gitt av Stortinget og Samferdselsdepartementet gjennom fleire generasjonar langtidsplanar og årlege statsbudsjett og sist stadfesta i Nasjonal transportplan 2006 - 2015.

Etterspørsla etter gode og spanande opplevingar er aukande, og reiseliv er ein av dei raskast veksende næringer i verda. I Noreg er reiseliv den tredje største næringa etter fisk og olje, men landet tapar stadig terreng i den harde internasjonale konkurransen om turistane og slit med å ta del i den globale veksten. Oppgåva i turistvegarbeidet er å laga ein turistattraksjon som skal vekka nasjonal og internasjonal interesse

hjá vegfarande turistar frå inn- og utland. Målet er styrka næringsliv og busetjing, ikkje minst i distrikta.

Fundamentet er den unike norske naturen sett gjennom bilvindauget. Denne opplevinga skal styrkast på tilrettelagde stoppestader med tilbod om opplevingar, aktivitetar, informasjon og service. Den norske naturen trekk turistane til landet, mens dei nære og ekte opplevingane i møtet med naturen, folket og kulturarven er viktig for å få turisten til å bli lengre og til å komma attende. Lokalt engasjement og eigarskap er derfor avgjerande for å få til eit levedyktig turistvegprodukt.

Statens vegvesen har ansvaret for å gjennomføra satsinga. Vegdirektøren er prosjektleiar og har gitt sitt prosjektdirektiv til koreis arbeidet skal gjennomførast. Men ei vellykka satsing er avhengig av samarbeid og aktiv deltaking frå mange aktørar innanfor

sine ansvarsområder både til ikkje-kommersielle felles tiltak og til næringsutvikling. Lokalt handlar det om kommunar, fylkeskommunar, andre offentlege organ, næringslivet og bygdelag. Sentralt må det til samordning og innsats frå ulike departement og nasjonale organ i eit felles mål om å stimulera til næringsutvikling og busetjing i distrikta.

Denne brosjyren gir ein kort oversikt over framdrift og ressursbehov, aktørar og ansvar, kvalitet på tiltak og strekningane med sine særtrekk. Arbeidet har knapt nok starta på enkelte av strekningane, men naturen er der og kan nytast, som avveksling frå trafikken på hovudvegane eller som etappar i spennande rundreiser i vårt land.

Meir om strekningane og om turistvegarbeidet finn ein på www.turistveg.no og www.turistvegprosjektet.com.

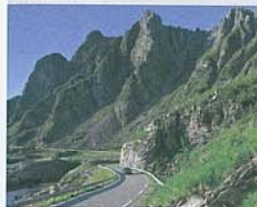
Med helsing

Jan Andresen

Jan Andresen
Prosjektleiar
Statens vegvesen, Turistvegprosjektet

SOHLBERGPlassen, FRAMTIDIG TURISTVEG RONDANE
FOTO: WERNER HAKSTAD

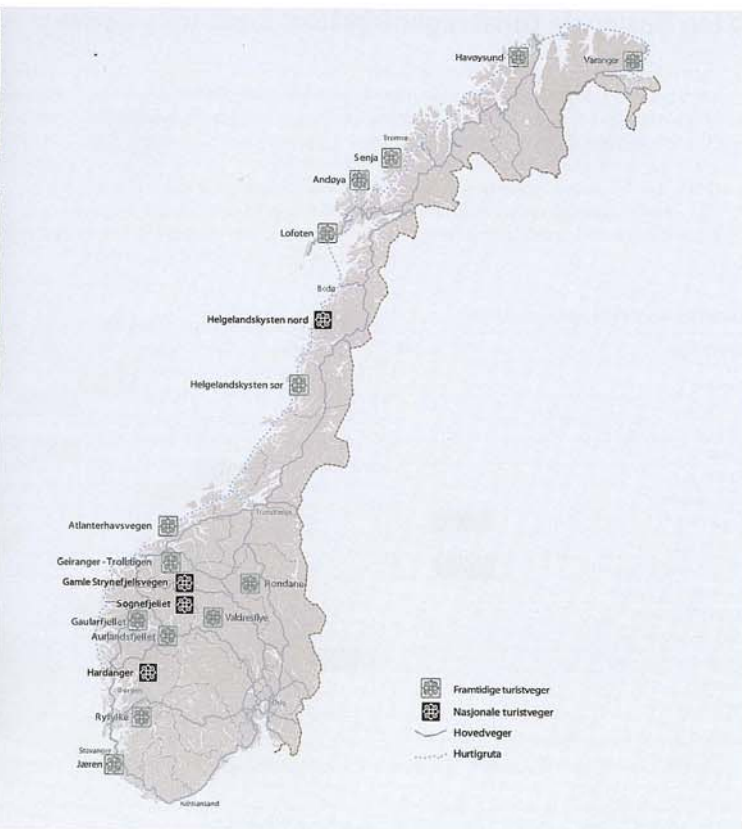
FRAMTIDIG TURISTVEG ANDØYA
FOTO: BÅRD LIKEN

ÅCISKARE, NASJONAL TURISTVEG HELGELANDSKYSTEN NORD
FOTO: AMUND JØNE

BELKÅNES, NASJONAL TURISTVEG HARDANGER
FOTO: BIRTEIN ANDRESEN

Atten Nasjonale turistveger i 2015

I tråd med

- Stortingets tilslutning til Nasjonal transportplan 2006 – 2015
- Vegdirektørens prosjektdirektiv for satsingsområdet Nasjonale turistveger 2002 – 2015
- Av hensynet til effektiv prosjektgjennomføring og aktørenes engasjement legges følgende framdrift til grunn for Turistvegprosjektets planlegging og gjennomføring:
 - 2007 – Fornytt status for de fire prøvestrekningene fra Reiselivsprosjektet
 - 2009 – Minst halvparten av strekningene godkjent som Nasjonale turistveger
 - 2012 – Femten strekninger som godkjente turistvegstrekinger
 - 2015 – Komplette attraksjon med atten fullverdige Nasjonale turistveger

Planlagt åpningsår for de enkelte strekningene:

Strekninger	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15
Rondane													
Valdresfylke													
Jæren													
Ryfylke													
Hardanger *)													
Aurlandsfjellet													
Sognefjellet *)													
Gaularfjellet													
Gamle Strynefjellsvegen *)													
Geiranger – Trollstigen													
Atlantehavsvegen													
Helgelandskysten sør													
Helgelandskysten nord *)													
Lofoten													
Andøya													
Senja													
Havøysund													
Varanger													
Antall strekninger	4	4	4	4	5	7	10	12	14	15	16	17	18

*) Prøvestrekninger fra Reiselivsprosjektet 1994 – 1997 der målet er fornytt turistvegstatus

Turistvegsatsingen - et spleiselag for norsk næringsliv

Et levedyktig turistvegprodukt med høye internasjonale ambisjoner når det gjelder kvalitet, forutsetter forpliktende og forutsigbar innsats fra mange aktører. Spleiselaget handler om ikke-kommersielle fellestiltak og lokal næringsutvikling for totalt 2050 mill kr i prosjektperioden 2002 – 2015.

Investeringsbehov og mål for synergier av turistvegsatsingen 2002 – 2015:

Turistvegbevilgningene på vegbudsjettet skal dekke prosjektutgiftene samt planlegging og gjennomføring av turistvegtiltak. Midlene skal også dekke prosjektets innsats i samarbeidstiltak knyttet til aktiviteter, opplevelser og service og det å stimulere andre aktører til god kvalitet på sine tiltak.

Forpliktende prosjektrelatert innsats handler om finansiering av tiltak som kommunene og andre sentrale samarbeidspartnere må skaffe midler til

for at strekningene skal oppnå kvalitet og status som Nasjonale turistveger. Dette vil i hovedsak være offentlig finansiering på et nivå som minst tilsvarer 20 % av turistvegsatsingen over vegbudsjettet.

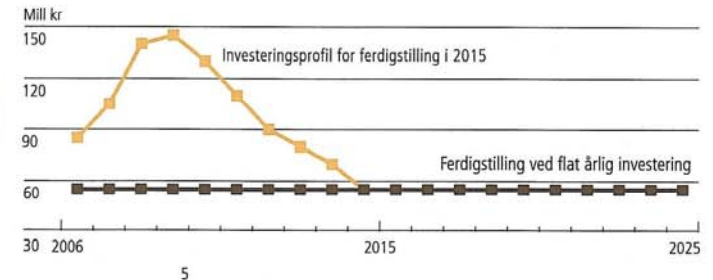
Synergier er først og fremst privat satsing for å øke kvaliteten på tilbudet til de vegfarende turistene i turistvegområdet. Her forventes det en innsats som minst tilsvarer 50 % av turistvegsatsingen på vegbudsjettet.

Veginvesteringene i årene 2006 - 2015

For å kunne gjennomføre satsingen i tråd med fastsatt framdrift, må den tyngste satsingen skje i femårsperioden 2007 – 2011. En slik investeringsprofil vil sikre rasjonell prosjektgjennomføring. Med en fast årlig ramme på 55 mill kr, vil prosjektperioden forlenges til 2025 samtidig som totalkostnaden forventes å øke med ca 200 mill kr.

Forventet satsing (mill kroner)
 ■ Turistvegsatsing over vegbudsjettet
 ■ Forpliktende turistvegrelatert innsats fra andre
 ■ Mål for synergier av turistvegsatsingen

NUSFJORD, FRAMTIDIG TURISTVEG LOFOTEN, FOTO: BÅRD LØKEN

NUSFJORD, FRAMTIDIG TURISTVEG LOFOTEN, FOTO: STEINAR SKAAR

RAMBERG, FRAMTIDIG TURISTVEG LOFOTEN, FOTO: STEINAR SKAAR

RAMBERG, FRAMTIDIG TURISTVEG LOFOTEN, FOTO: STEINAR SKAAR

RAMNES, FRAMTIDIG TURISTVEG LOFOTEN, FOTO: STEINAR SKAAR

Aktørene, ansvaret og samarbeidet

Aktørene:

- Statens vegvesen med sitt Turistvegprosjekt og ordinære organisasjon
- Andre offentlige organer på sentralt nivå som departementer og direktorater
- Landsdekkende organisasjoner som NHO Reiseliv og Norges Automobilforbund
- 60 kommuner langs de utvalgte turistveg-strekningene
- Fylkeskommunen og andre offentlige etater i ni fylker
- Reiselivsorganisasjoner, næringsdrivende og bygdelag

Statens vegvesen, Turistvegprosjektet tar ansvaret for:

- Utsiktsrydding og andre tiltak som skal heve kvaliteten på selve kjøreturen
- Tilrettelagte stoppesteder for foto og rast med høy kvalitet i det visuelle uttrykket
- Parkering for aktivitet og opplevelser
- Korte fotturer (avstikkere til fots) som understøtter strekningens egenart
- Presentasjon av kunst med internasjonal kvalitet som særskilt opplevelselement
- Profilering og informasjon på internett (www.turistveg.no og www.turistvegprosjektet.com)
- Informasjonssystem langs vegene (tavler, skilt, skriftlig informasjon)
- Stimulere andre aktører til satsing med kvalitet

Forventet innsats fra andre:

- Aktiviteter og opplevelser som støtter opp om strekningenes egenart
- Andre opplevelser med utgangspunkt i natur og kultur
- Visuelle forbedringer av uteområder og interiører
- Tilfredsstillende tilbud om mat og overnatting med god kvalitet
- Hyggelig vertskap med god kjennskap til området og om Nasjonale turistveger
- Utnyttelse av attraksjonen Nasjonal turistveg i informasjon og markedsføring

Eksempler på samarbeidstiltak med til dels svært omfattende innsats fra mange aktører:

- Nødvendige oppgraderinger av nasjonale naturbaserte attraksjoner som Trollstigplatået, Vøringsfossen og Gjendeosen
- Særskilte opplevelsessteder som Almannajuvet, Gudbrandsjuvet og Havøysund med øyene
- Foredling av tettsteder som Ramberg og Geiranger
- Stoppesteder med flere funksjoner som Strømbu og Farnes
- Styrke grunnlaget for næringssettingsinger som i Nusfjord, Hamningberg, Storvika og Turtagrø

TROLLSTIGPLATÅET, FRAMTIDIG TURISTVEG SØRRAANGEN, TROLLSTIGEN, ILLUSTRASJON: REIULF RAMSTAD ARKITEKTER

TROLLSTIGPLATÅET, FRAMTIDIG TURISTVEG SØRRAANGEN, TROLLSTIGEN, FOTO: MAGNE FLEMMIKTER

TROLLSTIGPLATÅET, ILLUSTRASJON: REIULF RAMSTAD ARKITEKTER

TROLLSTIGEN, ILLUSTRASJON: REIULF RAMSTAD ARKITEKTER

Trollstigiplatået

Trollstigen har vært en turistmagnet helt siden vegen ble åpnet i 1936. I dag er det et nasjonalt landemerke med rundt 500.000 besøkende og 100.000 kjøretøy i løpet av noen hektiske sommermåned.

Turistvegprosjektets ambisjon med oppgraderingen av Trollstigiplatået er å gjøre det trygt og vakker. Trygt fordi vi sikrer ferdselen i området på stier, utsiktspunkter og i trafikken, samt at vi sikrer anleggene mot skader og flom. Vakkert fordi ny arkitektur på tiltakene skal være av høy internasjonal kvalitet og gi de besøkende en rikere steds- og naturopplevelse.

Turistvegprosjektets arbeid med Trollstigiplatået startet med en arkitektkonkurranse med prekvalifisering. Seks firma ble prekvalifisert og leverte konkurransebidrag til oppgradering av området. Juryen kåret forslaget "Rød tråd" fra Reiulf Ramstad Arkitekter AS som vinner. Senere er planene bearbeidet videre i nært samarbeid med lokale næringsdrivende, grunneiere, Rauma kommune og Møre og Romsdal fylke.

SØHLBERGKLASSEN, FRAMTIDIG TURISTVEG, RONDAANE, FOTO: HELGE STICKBACKE

SØHLBERGKLASSEN, FRAMTIDIG TURISTVEG, RONDAANE, FOTO: HELGE STICKBACKE

HULLÅN, FRAMTIDIG TURISTVEG, HELGELASJOKSTEN, FOTO: JEGE EPHIDAM

ØRNESWINGEN, FRAMTIDIG TURISTVEG, GERANGER, TROLLSTIGEN, FOTO: TAGE HJØLME

ØRNESWINGEN, FRAMTIDIG TURISTVEG, GERANGER, TROLLSTIGEN, FOTO: TAGE HJØLME

Spør i vår tid

Nasjonale turistveger skal være strekninger der turistene blir presentert for det ypperste av norsk natur. Fra bilvinduet skal de oppleve fjorder, fosser, fjell og kyst i tråd med sine forventninger til Norge som reise-mål. På tilrettelagte stoppesteder med spennende utforming skal turistene sikres gode og trygge steder der man kan raste, fotografere og nyte naturen. Opplevelsen av natur- og kulturlandskap skal være ekte og unik der det opprinnelige blir utvidet med spor fra vår egen tid gjennom nyskapende arkitektur, kunst og design preget av kvalitet fra første ide til siste spadestik, spiker eller strek.

De nasjonale turistvegene skal kjennetegnes ved høy kvalitet langs hele vegstrekningen. Kravet gjelder strekningenes potensiale som unike kjøreturer og ved planlegging og gjennomføring av tiltak. Av viktige hensyn kan nevnes:

- De nasjonale turistvegene skal være utstillingsvinduer for Norge, med de høye kravene dette stiller til uttrykk og innhold.
- De nasjonale turistvegene skal sette spor i vår tid. Det er lov til, men også nødvendig, å være dristig og spenstig når det gjelder kvalitet, ikke minst i det arkitektoniske uttrykket.
- De estetiske utfordringene skal normalt løses med utgangspunkt i situasjonen og stemningen på det enkelte sted og ved hjelp av kvalifiserte fagfolk.

- Høy kvalitet betyr ikke nødvendigvis høyt investeringsnivå. Å være nøktern kan gi både funksjonelle og spennende løsninger, som er varige og dermed holder høy kvalitet over tid.
- Det er viktig å gi vegfarende turister uventede opplevelser som overstiger deres forventninger.
- I tilretteleggingen på stoppestedene skal alle viktige funksjoner sees i sammenheng, både biloppstilling, rast, service, opplevelser og aktiviteter.
- Produktene langs og ved vegen må i seg selv fungere som en helhet. Informasjonssystemet skal ikke være et "lim" for holde de ulike turistproduktene sammen.
- Det må være balanse i det informative og pedagogiske tilbudet slik at turistene ikke drukner i informasjon. Skiltingen langs vegene inngår som et ledd i et helhetlig informasjonssystem.

Hver enkelt Nasjonal turistveg skal ha sin egen identitet, men like fullt være biter i en helhetlig mosaikk satt sammen av atten strekninger. Samlet utgjør de den nasjonale turistattraksjonen Norges Nasjonale turistveger. Fjell, fjord og kyst er sterke basiselementer som går igjen på strekningene og som derfor må "krydres" med ulikt innhold for å framheve særpreg. Det er avgjørende at krydringen varieres slik at strekningene ikke flyter over i hverandre.

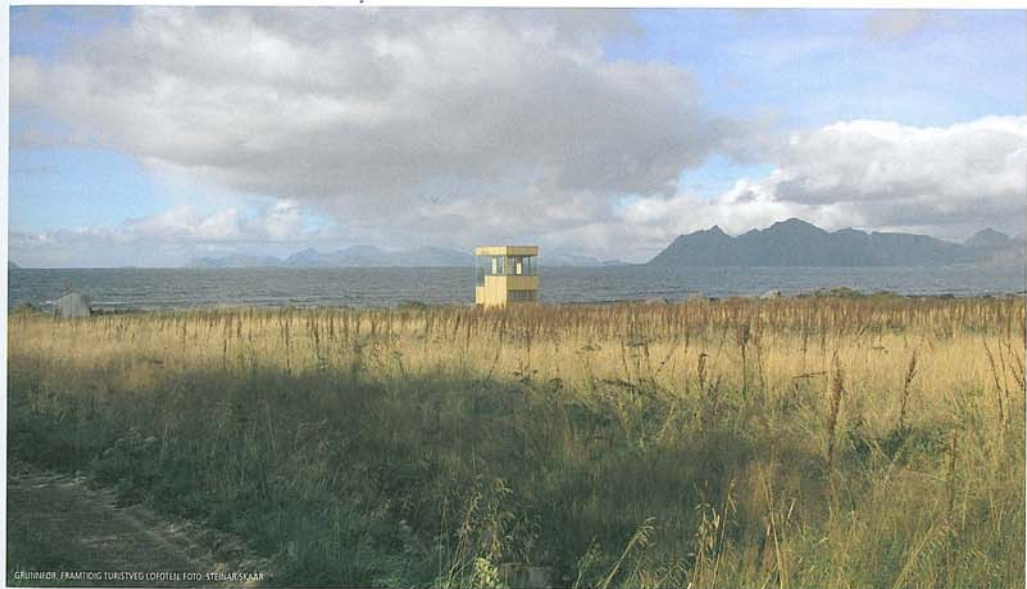
LILLEFJORD, FRAMTIDIG TURISTVEG HÅVDSUND, FOTO: HÅKUND BLOM/IANSSON

LILLEFJORD, FRAMTIDIG TURISTVEG HÅVDSUND, FOTO: HARALD BUCHHANNSEN

STEGSTUKE I FRAMTIDIG TURISTVEG AUSLANDSPELLET, FOTO: BOEN ANDRESEN

GRUNNFJORD, FRAMTIDIG TURISTVEG LOFOTEN, FOTO: STEINAR SKÅAR

SVALBÅLLSØEN, FRAMTIDIG TURISTVEG KYRKEFJELLET, FOTO: NIS PETER DALE

FJELDALSHEIET, FRAMTIDIG TURISTVEG GEIRANGER-TROLLSTINGEN, FOTO: HEGE LYSHOLM

GRUNNFJORD, FRAMTIDIG TURISTVEG LOFOTEN, FOTO: STEINAR SKÅAR

Informasjonssystemet

Informasjon er en svært viktig del av arbeidet med å etablere og holde ved like attraksjonen Nasjonale turistveger. Statens vegvesen tar ansvaret for nasjonal og internasjonal profilering og markedsføring av turistvegene gjennom internett, brosjyrer og andre kanaler. Skiltning langs veg og informasjonstavler langs de utvalgte vegstrekningene skal sikre nødvendig informasjon underveis og gjenkjenning av den beskyttede turistveglogoen.

Her vises eksempel på:

- Internettside
- Strekningsbrosjyre
- Informasjonstavle
- Tematavle
- Vegskilt

Atten unike strekninger

Et lite tilbakeblikk

Med utgangspunkt i erfaringene fra prøveprosjektet i perioden 1994 – 1998 ble landets kommuner, fylkeskommuner og reiselivsorganisasjoner invitert til å komme med forslag til nye Nasjonale turistveger. Dette resulterte i over 50 til dels svært ulike forslag med en samlet veglengde på 8500 km.

I perioden 1999 – 2004 ble det gjennomført et krevende utviklingsarbeid for å tydeliggjøre særpreget for Nasjonale turistveger i Norge. I tråd med utenlandske anbefalinger falt valget på å benytte unik norsk natur som basis og la de utvalgte strekningene utgjøre en felles turistattraksjon. For å sikre et mest mulig troverdig og konsistent resultat, gjennomgikk de utvalgte strekningene en grundig harmoniseringsprosess fram til Vegdirektørens vedtak i januar 2005. Basert på dagens kvaliteter og vegnettes funksjon omfatter satsingen atten strekninger med en samlet veglengde på i alt 1650 km. For å tydeliggjøre hver enkelt strekning er det utarbeidet beskrivelser og profiler i tillegg til å prioritere aktuelle tema sett fra turistvegvinkel.

Fundamentet

– den unike landskapsopplevelsen

Turistvegene skal gå gjennom landskap med unike naturkvaliteter der selve kjøreturen skal være en god opplevelse. Her ligger den faglige begrunnelsen for hvilke strekninger og delstrekninger som inngår i turistvegsatsingen.

Mange av strekningene går i sårbart landskap, der det gode samspillet mellom vegen og omgivelsene er helt avgjørende for å oppfylle de vegfarende turistenes forventninger til turistattraksjonen Nasjonal turistveg. Dette samspillet står en rekke steder under press fra tekniske inngrep som vegutbygging, kraftutbygging, massetak og bygninger. Noen av disse tiltakene vil føre til vesentlig svekkelse av strekningens turistvegpotensiale. Gjennomføring vil således kunne bety at strekningen ikke lenger vil være aktuell som Nasjonal turistveg med tilhørende fjerning av tildelt turistvegstatus.

Eksempelvis ligger halvparten av strekningene langs kysten og i områder som er eller kan bli interessante med tanke på utbygging av vindkraft. Statens vegvesen tar ikke del i energidebatten og det er heller ikke en sak for Statens vegvesen generelt å prioritere mellom vindmøller og turisme, men vegvesenet har som prosjekteier ansvaret for å klargjøre hvilke konsekvenser de ulike vindkraftanlegg vil få for strekningens aktualitet som Nasjonale turistveger. Ved vindmølleutbygging handler de visuelle konsekvensene både om selve vindmøllene, tilførselsvegene og kraftoverføring til øvrig linjenett. Prinsipielt er denne typen landskapsinngrep svært uheldig i forhold til grunntenkningen bak turistvegsatsingen og til turistenes forventninger til reiseområdet Norge.

Lokalt ønsker man ofte høy framkommelighet med vegutbedringer og standardheving. Kravene for økt trafikkikkerhet blir også møtt med slike transportef-

fektive tiltak. Dette vil lett kunne gi sterkt reduserte opplevelser i strid med turistvegsatsingens formål. Hvis man lokalt ønsker å gjennomføre tiltak for å oppnå høy transporteffektivitet, kan en strekning bli uegnet som Nasjonal turistveg og falle ut av programmet. Vegdirektøren har derfor vedtatt retningslinjer for standardkrav og rutiner som skal medvirke til at vegtiltak på alle strekninger som inngår i turistvegsatsingen blir gjennomført med turistvegkvalitet. Utgangspunktet er at der det er dokumenterte behov for heving av vegstandard, må landskapet gi føringen for valg av løsninger og utforming av tiltak. I utgangspunktet skal disse behovene håndteres som egne punkttiltak og utnytte den fleksibiliteten vegnormalene gir når det gjelder utforming og standard.

Turistvegstatus – ingen hvilepute

En strekning vil først kunne få status som Nasjonal turistveg når strekningen og det tilliggende området oppfyller de høye kvalitetskravene som gjelder for dette turistproduktet. For å opprettholde høy kvalitet og stimulere til videreutvikling skal en Nasjonal turistveg kvalitetsrevideres hvert femte år. En viktig del av godkjenningen er at det foreligger klare avtaler mellom de ansvarlige aktørene for drift, vedlikehold og videreutvikling og at eventuelle mangler utbedres raskt.

En økning i antallet turistveger vil først bli vurdert i tilknytning til arbeidet med Nasjonal transportplan 2014 – 2025.

NASJONAL TURISTVEG Sognefjellet, foto: WENNER LUNSTAD

16

Sognefjellet

- over Norges tak

Ei reise fra kulturlandskapet i Gudbrandsdalen over den høgste fjellovergangen i Nord-Europa til møtet med havet innerst i Sognefjorden. Sognefjellet er innfallsporten til Jotunheimen frå vest.

Sognefjellet har tradisjoner som gamal ferdselsveg mellom Gudbrandsdalen og fjordbygdene i Sogn. Fisk og salt frå vest, og smør, skinn og tjære frå aust blei frakta på eigen rygg eller med kløyvhest. I tidligare tider var det utrygt å reise over Sognefjellet. Fantar herja her hvor "loven" ikkje nådde fram.

Langs vegen fins det mange rasteplassar og andre stoppmuligheter som er tilrettelagt spesielt for at fjellturistane langs vegen skal kunne oppleve å nyte naturen.

Strekning: Lom – Gaupne
Lengde: 108 km
Vegnr: Rv. 55
Fylke: Sogn og Fjordane/Oppland
Fornya status: 2003

NASJONAL TURISTVEG GAMLE STRYNEFJELLSVEG, foto: HELGE STRÅKKE

NASJONAL TURISTVEG GAMLE STRYNEFJELLSVEG, foto: HELGE STRÅKKE

17

Gamle Strynefjellsveg

- langs steinmur og stabbesteiner

Den gamle bilvegen mellom aust og vest er ein museumsopplevelse i seg sjølv. Vegen er foreslått verna gjennom nasjonal verneplan for veger og bruar, og er eit historisk alternativ til den nye stamvegen over Strynefjellet.

Den smale vegen svinger seg i eitt med naturen over Strynefjellet og gir "tett-på" opplevsar fjernt frå det å ferdas på moderne transportårar. Vegen som byggverk er meir enn hundre år gamal. Den imponerer med håndlagde murar av nøye tilhogd stein, lange rekker av stabbesteiner og gamle løl bru. Alt står som minnesmerkar over slitet og rykessoltheita til byggfolk og svenske rallarar.

Strekning: Grotli – Videsæter
Lengde: 27 km
Vegnr: Rv. 258
Fylke: Sogn og Fjordane/Oppland
Fornya status: 2003

NASJONAL TURISTVEG HELGELANDSKYSTEN NORD. FOTO: SAND IREZZI

NASJONAL TURISTVEG HELGELANDSKYSTEN NORD. FOTO: SAND IREZZI

NASJONAL TURISTVEG HELGELANDSKYSTEN NORD. FOTO: OLAV MØRDE EVITT

Helgelandskysten nord

- fra brefall til de ytterste øyer

Dette er en kontrastfylt kjøreopplevelse i nærkontakt med kyst, grunnfjell og isbre. Vegen er et alternativ til E6 vest for Svartisen med storslått utsikt over hav og øyer. Ytterst i Havgapet reiser Lovund seg som et kjent seillingsmerke.

Den reisende ferdes i nåtid og historie gjennom livskraftige samfunn med spor av bosettinger fra mange tusen år tilbake, også ute i det ytterste øyriket. Kysten var en gang i tiden landets hovedveg, og kystkulturen hadde sterke tradisjoner med utstrakt handel og kontakt med andre miljøer. Folket rodde og de seilte, og her finnes spor tilbake til middelalderen og steinalder.

Strekning: Stokkvågen – Storvika
Lengde: 129 km
Vegnr: Rv. 17
Fylke: Nordland
Fornyet status: 2005

FRAMTIDIG TURISTVEG HARDANGER. FOTO: STIG FROHVLVD

FRAMTIDIG TURISTVEG HARDANGER. FOTO: STIG FROHVLVD

Hardanger

- fosser, fjord og fonn

Nasjonal turistveg Hardanger omfatter flere kjøreruter gjennom dette tradisjonsrike turistområdet. Turistane har oppsøkt dei flotte kulissane med fossar og isbrear rundt fjorden i Hardanger gjennom meir enn hundre år. Naturen har gjeve grunnlag for fruktdyrking, industri og båtbygging.

Tradisjonsbunde byggeskikk, folkekunst og folke-minne står sterkt i Hardanger. Desse tradisjonane tilbys turistane i form av museer, danseoppvisningar, folkedraktar og kunst- og kunsthandverksproduktar. Tradisjonsrik mat og drikke frå områda er også eit av satsingsområda. Innerst i Sørfjorden er og industrihistoria basert på utnytting av vasskraft eit spennande innslag.

Strekning med status: Steinsdalfossen – Halne
Lengde: 127 km
Vegnr: Rv 7
Fylke: Hordaland
Fornya status: 2007
Framtidig utvidelse: Jondal – Utne
Tyssedal – Kinsarvik
Lengde: 72 km
Vegnr: Rv 550 og Rv 13
Planlagt åpning: 2007

Rondane

- langs blå fjell

En kjøretur som gir nærkontakt med naturen i et lett tilgjengelig grenseland mellom høgfjell og gammelt kulturlandskap. Turen langs den første nasjonalparken i Norge er en oppdagelsesreise i geologi, kultur og natur som gir opplevelser og inspirasjon i et roligere tempo. Turistvegprosjektet ønsker å utvikle kjøreturen langs denne strekningen til en oppdagelsesreise gjennom tilrettelegging for aktivitet/læring i natur- og kulturlandskapet.

Strekning: Atnbrua – Follidal
Lengde: 42 km
Vegn: Rv 27
Fylke: Hedmark
Planlagt åpning: 2009

Valdresflye

- der vegen svever

Vegen over "Flye" er ein kjøretur med vidsyn over fjell og vidde. Gjennom kulturlandskap med aktiv stølsdrift opp til høgfjellet med sine tradisjonsrike turistbedrifter, er denne vegen ein viktig innfallsport til fotturar i Jotunheimen, blant anna turen over Besseggen med tilhørende båttur på Gjendevatnet. Vegen er ein flott etappe i mange rundreiser.

Strekning: Garli – Besstrandsæter
Lengde: 37 km
Vegnummer: Rv 51
Fylke: Oppland
Planlagt åpning: 2010

Ryfylke

- langs frodige fjorder og nakne fjell

Ryfylke er eit område med store landskapsvariasjonar. Vegen byr på fjordar, dalar, fjell og hei på kjøreturen mellom Lysefjorden til Sauda og over fjellet til Røldal. Kulturlandskapet er prega av jordbruksvirksomhet i gamal og ny tradisjon. Utsikt til fjordane og eit mangfold av vatnfall gir oppleving av fuktighet i eit klima som ofte skiftar frå skodde og regn til strålende sol.

Strekning: Oanes – Sauda – Hårå
Lengde: 182 km
Vegn: Rv 13/46/520
Fylke: Rogaland
Planlagt åpning: 2010

Jæren

- hog himmel

Gjennom eit særprega kulturlandskap langs Nordsjøen med korte avstikkere ned til rullesteinar og lange sandstendar, gir vegen spennande opplevingar av hav og lys. Jæren kommer av ordet Jardarr som betyr kant og er den delen av landet hvor isen først trakk seg tilbake. Her har hav og land funnet ein balanse for å holde grensen mellom seg stabil. Sand- og rullesteinstrendane bygges opp og brytes ned av de veldige bølgene frå Nordsjøen i ein evig rundgang.

Strekning: Ogna – Bore
Lengde: 41 km
Vegn: Rv 44/507
Fylke: Rogaland
Planlagt åpning: 2014

FRAMTIDIG TURISTVEG GAULARFJELLET. FOTO: SØREN LØKEN

Gaularfjellet

- frå Sognefjorden til Fosseheimen

På reisa over Gaularfjellet vil turistane få oppleva stor-slått natur med nærkontakt til Gaularvassdraget som blei verna i 1993. Vegen er eit fredeleg alternativ til hovedvegane frå Sunnfjord til Sogn. Vegen går langs verna vassdrag, mange fossar og ein stille fjordarm fram til turiststaden Balestrand.

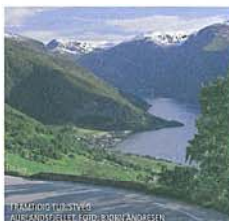
Strekning: Balestrand – Holsen
Lengde: 84 km
Vegnr: Rv. 13/55
Fylke: Sogn og Fjordane
Planlagt åpning: 2011

Aurlandsfjellet

- snøvegen mellom fjordene

Ein variert kjøretur frå fjord til fjord over eit goldt høgfjell prega av snø og vinter. Utsikta over Aurlandsfjorden kan ta pusten frå sjølv den høgdesterke. Saman med Lærdalstunnelen gjer Aurlandsfjellet ein unik rundturmoglegheit. Vegen ligg sentralt plassert i forhold til andre sterke turistprodukt som Flåmsbanen, Aurlandsdalen og Nærøyfjorden.

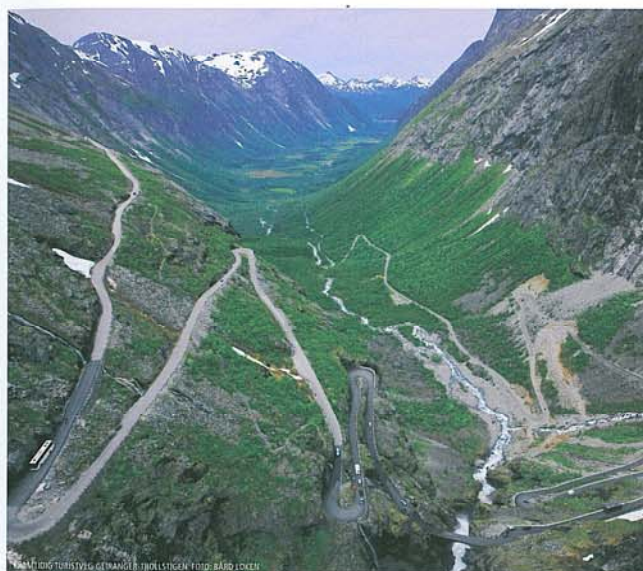
Strekning: Aurlandsvangen – Lærdalsøyra
Lengde: 47 km
Vegnr: Fv. 243
Fylke: Sogn og Fjordane
Planlagt åpning: 2008

FRAMTIDIG TURISTVEG AURLANDSFJELLET. FOTO: SØREN LØKEN

FRAMTIDIG TURISTVEG AURLANDSFJELLET. FOTO: SØREN LØKEN

FRAMTIDIG TURISTVEG GEIRANGER-TROLLSTIGEN. FOTO: BÅRD LØKEN

Geiranger-Trollstigen

- i slyng langs stupbratte fjell

Den tradisjonsrike turistvegen tilbyr kjøreopplevelser av de sjeldne. Dramatisk vestlandsnatur fra høge fjell og ned mot de dype fjordene. Både fjorden og vegen er utnyttet av en aktiv turistnæring i generasjoner. Levevilkårene på små strandflater og smale fjellhyller er tema for spennende historier og myter fra fortid og nåtid i ett av verdens vakreste fjordområder.

Strekning: Langevatn – Sogge bru
Lengde: 106 km
Vegnr: Rv. 63
Fylke: Møre og Romsdal
Planlagt åpning: 2008

Atlantehavsvegen

- vegen i havet

En del av denne berømte vegen går bokstavelig talt ute i havet, over åtte bruer. Men bilturisten blir også invitert gjennom et kystkulturlandskap langs den værharde Hustadvika. For å oppleve nærheten til storhavet blir det tilrettelagt for enkle fjærevandring, muligheter til fiske fra båt eller berg, samt havturer ut i den nakne skjærgården.

Strekning: Kårvåg – Bud
Lengde: 36 km
Vegnr: Fv. 235/238/242/Rv. 663/64
Fylke: Møre og Romsdal
Planlagt åpning: 2009

FRAMTIDIG TURISTVEG ATLANTERHAVSVEGEN. FOTO: BÅRD LØKEN

FRAMTIDIG TURISTVEG LOFOTEN. FOTO: ANNE KILBY

Lofoten

- Langs tindeveggen i storhavet

Et velkjent reisemål med storslått natur og levende kystkultur. Landskapet spenner fra dramatisk kystnatur med storhavet rett på, til lune havner og tettbygde fiskevær og frodige jordbruksbygder. Med den berømte tindeveggen som bakteppe, gir midnattsola og fiskeværene opplevelser med stor spennvidde. På strekningen er det tilrettelagte sykkelruter som et alternativ til E 10. Fra fugletittertårn kan en oppleve livet i våtmarksområdene langs veggen.

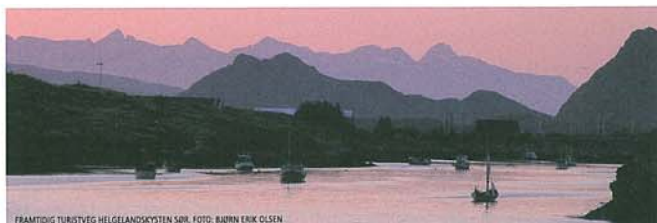
Strekning: Melbu – Å
Lengde: 166 km
Vegnr: E 10
Fylke: Nordland
Planlagt åpning: 2007

Helgelandskysten sør

- den frodige kysten

Strekningen går gjennom vakker kulturlandskap med mye spennende historie. Spesielle attraksjoner langs strekningen er hullet i "Torghatten", og de mange øyer, holmer og skjær som utgjør UNESCO's verdensarvområde "Vegaøyene". Hurtigbåter og ferjer gjør det mulig å ta rundturer både med sykkel og bil ut i øyriket.

Strekning: Vennesund – Alstadhaug
Lengde: 94km
Vegnr: Rv. 17
Fylke: Nordland
Planlagt åpning: 2015

FRAMTIDIG TURISTVEG HELGELANDSKYSTEN SØR. FOTO: BIRN ENIK OLSEN

FRAMTIDIG TURISTVEG SENJA. FOTO: BIRN ENIK OLSEN

Senja

- langs djevelens tanngard

Kjøreturen på yttersiden av Senja er en reise gjennom et skiftende naturlandskap med fjorder, fjell og levende fiskevær. Okshorntindene stiger opp som en rusketete tanngard fra Ersfjorden. Veggen går gjennom lite utbygde områder, mellom ville fjell og havet. Sandstrender og nakne holmer er med på å forsterke opplevelsene. Sammen med Andøya er Senja et ytre alternativ til E6 og hurtigruta.

Strekning: Gryllefjord – Bothhamn
Lengde: 84 km
Vegnr: Rv. 86/864/861/Fv. 253/252/274
Fylke: Troms
Planlagt åpning: 2012

Andøya

- der havet går på land

Her er storhavet på den ene siden, fjell, myrer og vann på den andre. På kjøreturen gjennom et landskap uten ly mot Norskehavet, er fiskeværet Bleik et sterkt bilde på møtet med havet. Langs strekningen kan en komme i nærkontakt med spermhval og lundefugl. Sammen med Senja er Andøya et ytre alternativ til E6 og hurtigruta.

Strekning: Bjørnskinn – Bleikdelet
Lengde: 58 km
Vegnr: Fv. 974/976 Rv.82
Fylke: Nordland
Planlagt åpning: 2013

FRAMTIDIG TURISTVEG ANDØYA. FOTO: BIRN ENIK OLSEN

FRAMTIDIG TURISTVEG VARANGER. FOTO: BJØR LØKEN

Varanger

- *vegen til Ishavet*

Dette er strekningen hvor himmelen møter havet. I det vekslende lyset går havet og himmelen i ett på vegen mot storhavet gjennom et unikt klippelandskap. Kulturarv og historier langs vegen forteller om et dramatisk liv i en arktisk smeltedigel av folkeslag, næringer, naturressurser og kystkultur.

Strekning: Gornitak – Hamningberg
Lengde: 154 km
Vegnr: E 75 – Fv.341
Fylke: Finmark
Planlagt åpning: 2011

FRAMTIDIG TURISTVEG HAVØYSUND. FOTO: BJØR LØKEN

Havøysund

- *mot det ytterste nord*

Kjøreturen fra Kokelv til Havøysund, mot det ytterste nord i Finmark, forteller om et landskap der naturen har overtaket. Her møter du høgfjellsnatur helt nede på havnivået. Vegen er et godt alternativ til Nordkapp, der endepunktet Havøysund blir et overraskende møte med et livskraftig samfunn på Finnmarksysten.

Strekning: Kokelv – Havøysund
Lengde: 66 km
Vegnr: Rv. 889
Fylke: Finmark
Planlagt åpning: 2009

Prosjektets organisering

Utviklingen av Nasjonale turistveger er en stor nasjonal satsing i regi av Statens vegvesen med Vegdirektøren som prosjekteier.

Kvalitetsstyret for nasjonale turistveger skal medvirke til at turistvegsatsingen holder internasjonal kvalitet og er tildelt det overordnede kvalitetsansvaret for logoen Nasjonal turistveg. Styret gir Vegdirektøren avgjørende råd om faglige retningslinjer for satsinga, utvalget av strekninger med sine særpreg, samt tildeling av turistvegstatus og fornyet status. Viktige styretema handler om ringvirkninger og langsiktig næringsutvikling, profilering og markedsføring.

Arbeidet skal gjennomføres som ett landsdekkende turistvegprosjekt med prosjektansvaret lagt til Vegdirektoratets turistvegkontor på Lillehammer.

Seks delprosjektledere med tilhold i regionene har det daglige ansvaret for utviklingen av to til fire strekninger hver. I sitt arbeid skal de legge stor vekt på å sikre internasjonal kvalitet og samtidig sørge for lokal forankring og eierskap.

Vegdirektøren forutsetter at Statens vegvesen i regionene koordinerer ordinære drifts- og vedlikeholdsoppgaver med turistvegsatsingen og sikrer tilfredsstillende trygghet og framkommelighet i samsvar med de kvalitetskravene som gjelder for Nasjonale turistveger. Regionene bidrar også med kompetanse og kvalitet i planleggingen og gjennomføringen av turistvegtiltakene.

Av interne prosjektorganer som er viktige i arbeidet med å sikre høy internasjonal kvalitet kan nevnes

Kvalitetsrådet for konsept og nasjonale punkt og prosjektets to Arkitekturråd. Ordningen med arkitekturråd er tidligere benyttet i store offentlige satsinger som OL-94 på Lillehammer og utbyggingen av hovedflyplassen på Gardermoen.

Turistvegprosjektet legger økt vekt på et mest mulig praktisk og tiltaksorientert samarbeid med andre aktører om planleggingen og gjennomføringen av de konkrete tiltakene. Den overordnede samordningen av innsatsen og kvaliteten lokalt skjer gjennom de etablerte samordningsgruppene for den enkelte strekning.

